

Raport
Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 20 - 21 stycznia 2011 r.
na Wydziale Matematyczno – Fizyczno – Technicznym
Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „informatyka”
na poziomie studiów pierwszego stopnia

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: prof. dr hab. inż. Zbigniew Lonc (Przewodniczący, członek PKA), prof. dr hab. Jerzy Marcinkowski (członek PKA), dr hab. Wiesław Szwaś (ekspert PKA), mgr Karolina Martyniak (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Grzegorz Duszejko (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. W przeddzień wizytacji członkowie ZO spotkali się i wymienili uwagi na temat raportu samooceny przygotowanego przez wizytowany Wydział.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także hospitacji zajęć, wizytacji bazy dydaktycznej oraz rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Misję i strategię Uniwersytetu Pedagogicznego przedstawia dokument pt. „Plan rozwoju Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie w latach 2007 – 2013”, który został zatwierdzony przez Senat 19.06.2006 r. Tradycyjnie, od początku działalności Uczelni, jej misją było „przygotowywanie wysoko wykwalifikowanych nauczycieli dla polskiej oświaty oraz prowadzenie badań naukowych, służących rozwojowi edukacji narodowej”. W ostatnich latach, odpowiadając na zapotrzebowanie rynku pracy, Uczelnia wzbogaca swoją ofertę dydaktyczną o szereg kierunków i specjalności nienauczycielskich dążąc do nadania Uniwersytetowi szerszego, uniwersalnego charakteru. Ten kierunek rozwoju Uczelni, przy

jednoczesnym zachowaniu jej wiodącej pozycji wśród uczelni pedagogicznych jest zdaniem Zespołu Oceniającego właściwy.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Skład Senatu jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami **Senatu** jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy (*Uchwały Senatu UP Nr 9/5.10.2009 z dn. 5.10.2009 r., Nr 4/22.03.2010 z dn. 22.03.2010 r.*).

Senat wywiązał się także z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego (*Uchwała Nr 9/27.04.2009 Senatu UP z dn. 27.04.2009 r.*).

Dokumentacja dotycząca pracy Senatu przechowywana jest w sposób prawidłowy – Uczelnia posiada protokoły z obrad, listy obecności oraz uchwały podpisane przez przewodniczącego.

Rektor, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy, jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy – *Sprawozdanie z działalności Uczelni za 2009 r., zatwierdzone Uchwałą Nr 3/27.09.2010 Senatu UP z dn. 27.09.2010 r.*

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż sprawy, którymi zajmował się Rektor odpowiadały jego ustawowym i statutowym kompetencjom.

Z okazanych dokumentów wynika, iż aktualny skład Rady Wydziału nie spełnia wymagań art. 67 ust. 4 ustawy (oraz § 55 ust. 1 lit. e Statutu), zgodnie z którym: „udział przedstawicieli studentów i doktorantów w radzie podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni nie może być mniejszy niż 20%”, a w tym przypadku wynosi on ok. 17%.

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków. Dokumentacja dotycząca pracy Rady przechowywana jest w sposób prawidłowy – Wydział posiada protokoły z obrad, listy obecności oraz uchwały podpisane przez przewodniczącego.

Wskazane jest, aby uchwały Rady Wydziału stanowiły osobny dokument z zachowaniem odpowiedniej formy właściwej dla tego aktu, zawierający oprócz kolejnego numeru i daty, także odpowiednią podstawę prawną, oznaczenie okresu, od którego obowiązuje i podpisany przez Przewodniczącego RW – Dziekana.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy p. **Dziekan** jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Dziekan nie wydaje żadnych decyzji, a decyzje związane ze sprawami studenckimi (np. wznowienia, powtarzania, urlopy) są z jego upoważnienia podejmowane przez Prodziekanów.

Regulamin Studiów zgodnie z art. 161 ust. 2 ustawy został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów.

Regulamin świadczeń pomocy materialnej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studentów (w zgodzie z art. 186 ust. 1 ustawy), jednakże *niektóre jego przepisy budzą zastrzeżenia w kwestii zgodności z przepisami ustawy*, m.in. w zakresie powoływania komisji stypendialnych oraz umożliwienia nierównego traktowania studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Umowa uczelnia – student w sprawie odpłatności za studia jest sformułowana w sposób przejrzysty, lecz zawiera nieprawidłowe klauzule dotyczące wypowiedzenia umowy.

Opłaty pobierane (regulowane Zarządzeniem Rektora z dn. 28 lutego 2007 r.) przez Uczelnię w tym m.in. za: przeniesienie się z innej Uczelni, opiekę nad pracą magisterską, wpis warunkowy – są niezgodne z art. 99 ustawy. Opłaty pobierane za wydanie dokumentów zostały ustalone przez Rektora (Zarządzeniem Nr R 9/2007 z dn. 01.03.2007 r., z późn. zm.) zgodnie z ustaleniami § 20 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634, z późn. zm.).

Zastrzeżenia do regulaminu pomocy materialnej, umowy student - uczelnia oraz do wysokości opłat zostały szczegółowo omówione w załączniku nr 2.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. **Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.**

W ramach Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Technicznego Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie działa Katedra Informatyki i Metod Komputerowych. Jednym z jej zadań jest prowadzenie kształcenia na kierunku informatyka. Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku jest zatrudniona na Uczelni, a zadania związane z tym zatrudnieniem realizuje w tej katedrze. Zdaniem Zespołu Oceniającego struktura organizacyjna Wydziału jest właściwa dla realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni (stan na dzień 15.10.2010)	jednostki (stan na dzień 31.10.2010)	uczelni (stan na dzień 15.10.2010)	jednostki (stan na dzień 31.10.2010)
Studia stacjonarne	9 408	1 309	222	-
Studia niestacjonarne	7 087	403	-	-
Razem	16 495	1 712	222	-

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiów niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią 57% ogółu. W wizytowanej jednostce studenci stacjonarni stanowią 76,5% ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Lp.	Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Rodzaj oceny	Data wydania uchwały PKA	Termin następnej oceny
1.	„fizyka”	I i II st.	pozytywna	22.09.2005 (I st., j.s.m.)	2010/11
2.	„informatyka”	I st.	pozytywna	05.07.2006 (I st.)	2010/11
3.	„matematyka”	I i II st.	pozytywna	23.09.2010 (I, II st., j.s.m.)	2016/17
4.	„edukacja techniczno-informatyczna”	I i II st.	nie był dotychczas oceniany przez PKA		

Wydział nie prowadzi studiów trzeciego stopnia. Wydział Matematyczno – Fizyczno – Techniczny posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora nauk matematycznych oraz doktora nauk fizycznych.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2. (stan na dzień 15.11.2010)

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	207	21	228
	II	55	44	99
	III	52	20	72
Razem		314	85	399

Wnioski: Dostrzegalny jest wzrost zainteresowania studiami prowadzonymi w formie stacjonarnej, przy jednoczesnym spadku popularności studiów niestacjonarnych.

Wnioski: Misja Uczelni i jej strategia, nakierowana na rozszerzanie oferty edukacyjnej, odpowiadająca na wyzwania rynku pracy, przy jednoczesnym zachowaniu wiodącej pozycji Uczelni w kraju w zakresie kształcenia kadr dla oświaty, zasługuje na pozytywną ocenę. Kierunek informatyka jest realizowany w ramach właściwej struktury organizacyjnej. Większość uregulowań prawnych na Uczelni jest zgodna z obowiązującym prawem. Stwierdzono jednak wiele nieprawidłowości w regulaminie pomocy materialnej. Rażąco wysokie opłaty za usługi edukacyjne są pobierane niezgodnie z prawem.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Według informacji podanych w raporcie samooceny, oferta kształcenia w roku 2010/2011 na kierunku „informatyka” prowadzonym przez Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie obejmuje następujące poziomy, specjalizacje i formy:

- studia pierwszego stopnia - licencjackie (trzyletnie), stacjonarne, specjalność nienauczycielska, specjalizacje: przedsiębiorczość w sektorze IT, administracja systemami informatycznymi, multimedia i technologie internetowe,

- studia pierwszego stopnia - licencjackie (trzyletnie), stacjonarne, specjalność nauczycielska informatyka z językiem angielskim,
- studia pierwszego stopnia - licencjackie (trzyletnie), specjalność nienauczycielska, stacjonarne, specjalizacja przedsiębiorczość w sektorze IT.

Według raportu samooceny: *Celem kształcenia na kierunku „informatyka” jest przygotowanie absolwenta do pracy w zawodzie informatyka, w specjalnościach: projektant i programista aplikacji internetowych, programista aplikacji e-commerce, programista wykorzystujący języki zorientowane obiektowo, administrator sieci.*

Dalej opisuje się obszary **wiedzy**, wymienia się **umiejętności** praktyczne oraz **postawy**, jakie posiadać ma absolwent kierunku „informatyka”.

*W obszarze **wiedzy** absolwent informatyki wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych faktów, pojęć, zasad i teorii odnoszących się do informatyki; rozumie działanie współczesnych systemów komputerowych oraz posiada wiedzę z zakresu systemów operacyjnych, sieci komputerowych, baz danych, inżynierii oprogramowania i grafiki komputerowej; rozumie znaczenie: identyfikacji, analizy, oceny i dokonywania specyfikacji problemów informatycznych; zna przeznaczenie odpowiednich teorii, praktyk i narzędzi do specyfikacji, projektowania, realizacji i oceny projektów informatycznych; rozumie podstawy funkcjonowania gospodarki rynkowej.*

*Przygotowanie zawodowe absolwenta obejmuje między innymi następujące **umiejętności** praktyczne: specyfikacji, projektowania i wdrażania systemów informatycznych; efektywnego zarządzania pracą sprzętu komputerowego, urządzeń sieciowych, systemów operacyjnych i oprogramowania; programowania komputerów (programowanie strukturalne i obiektowe) oraz pracy w zespołach programistycznych; administrowania średniej wielkości systemami informatycznymi; stosowania zasad zaawansowanych technik projektowania interakcji człowiek-komputer; pracy z aplikacjami biurowymi; korzystania z technik kształcenia zdalnego (w tym z platform e-learningowych); efektywnego zarządzania informacją, korzystania z różnych rodzajów źródeł informacji, takich jak podręczniki, skrypty, Internet; pracy grupowej (skutecznego działania jako członek zespołu) oraz umiejętności organizatorskich.*

*W zakresie **postaw** absolwent informatyki: posiada nawyk śledzenia na bieżąco aktualnych wydarzeń w odniesieniu do dyscypliny, tak, by możliwe było planowanie swojego rozwoju zawodowego, kieruje się zasadami respektowania własności intelektualnej oraz prywatności, ma świadomość znaczenia komunikacji interpersonalnej i przestrzegania zasad etykiety – w szczególności „netykiety”, odczuwa zobowiązanie do zachowania poufności*

informacji w stosunku do pracodawców, klientów i innych użytkowników systemów informatycznych.

Opisane zostały także dodatkowe cechy wykształcenia absolwenta dla każdej prowadzonej specjalności. W szczególności, w przypadku specjalności nauczycielskiej deklaruje się, że plany studiów: „przewidują przygotowanie studentów z informatyki na poziomie niezbędnym do pracy w zawodzie informatyka – realizowane są wszystkie przedmioty kierunkowe oraz większość przedmiotów specjalnościowych przewidzianych dla absolwentów specjalności nienauczycielskiej. Ponadto absolwenci specjalności nauczycielskich uzyskują dodatkowe kompetencje specjalistyczne w zakresie wybranego drugiego przedmiotu”.

Zaprezentowana przez Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami zawartymi w standardzie, a struktura kwalifikacji absolwenta, jak wynika z przedstawionych przez Władze Wydziału szczegółów tej sylwetki - z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw.

Władze Wydziału deklarują, że plany studiów i programy nauczania zostały skonsultowane z przedstawicielami firm z sektora IT, a z opinii wynika, że opracowana koncepcja kształcenia i sylwetka absolwenta odpowiada zapotrzebowaniu rynku pracy. Dodatkowo, istnieje stała współpraca ze szkołami, której wynikiem jest bieżąca weryfikacja profilu kształcenia na specjalności nauczycielskiej.

Z uznaniem należy podkreślić, że przemysłana została i zaprezentowana szczegółowo sylwetka absolwenta specjalności nauczycielskiej.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji na wszystkie kierunki, rodzaje i formy studiów w roku akademickim 2010/2011 określa Uchwała Senatu Uczelni z 27.04.2009 r. Zasady rekrutacji oraz informacje o wydziałach i kierunkach studiów są dostępne dla kandydatów w serwisie internetowym Uczelni. Rekrutacja na studia odbywa się w systemie elektronicznej rejestracji kandydatów, a wyniki postępowania rekrutacyjnego wysyłane są kandydatom także drogą elektroniczną.

Podstawą kwalifikacji na studia jest lista rankingowa kandydatów uporządkowana według liczby punktów wynikającej z ocen z egzaminu maturalnego z jednego z przedmiotów: matematyka, fizyka z astronomią, chemia, biologia, geografia lub

informatyka. Liczba uzyskanych punktów mnożona jest przez wskaźnik 1,5, w przypadku egzaminu na poziomie rozszerzonym. Liczba punktów mnożona jest przez wskaźnik 1,5. W przypadku „starej matury” i matury międzynarodowej liczba punktów obliczana jest w oparciu o dodatkowe reguły. Przedmioty matematyka, fizyka, chemia lub informatyka są dodatkowo premiowane współczynnikiem 1,5.

Uchwała Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie regulująca zasady rekrutacji jest poprawnie opracowana, a kryteria kwalifikacyjne dla kandydatów na studia są czytelne.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

W raporcie samooceny przedstawiono plany prowadzonych przez Wydział studiów na kierunku „informatyka”. Zespół Oceniający dokonał porównania przedstawionych planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi standardami. Szczegóły analizy dotyczące spełnienia wymogów co do odpowiedniej liczby godzin zajęć oraz punktacji ECTS zawarto w Tablicach 1 - 3 Załącznika IIA. Wynika z niej, że plany i programy studiów spełniają większość warunków określonych standardami kształcenia dotyczących globalnej liczby godzin dydaktycznych, liczby godzin przeznaczonych na poszczególne treści kształcenia jak i uwzględniona została odpowiednia relacja pomiędzy liczbą godzin zajęć prowadzonych w postaci wykładów i ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych, projektowych lub terenowych.

Zespół Oceniający zwraca uwagę na następujące usterki:

- Plan studiów specjalizacji nienauczycielskich (studia stacjonarne i niestacjonarne) nie uwzględnia wymogu umożliwienia studentowi wyboru treści kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30 % godzin zajęć (w przypadku kierunku „informatyka” – 600 godzin zajęć dydaktycznych), wymogu § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.).

- W planie studiów niestacjonarnych liczba godzin, przeznaczonych na realizację treści kształcenia z grupy treści kierunkowych, jest mniejsza od wymaganej standardem – 585 wobec wymaganych 600.

Zespół Oceniający zapoznał się także z programami przedmiotów realizowanych na kierunku „informatyka” (sylabusami) oraz ze szczegółami dotyczącymi sekwencji przedmiotów i oferty kształcenia w językach obcych. Programy nauczania sprawiają wrażenie opracowanych bardzo starannie, zgodnie z jednolicie przyjętym szablonem. Jednak Zespołowi Oceniającemu nie udało się znaleźć niektórych treści wskazanych w standardach: *Grupy, pierścienie wielomianów i arytmetyka modularna*. Nie jest jasne także, w jaki sposób można osiągnąć efekty kształcenia - umiejętności i kompetencje: *korzystania z pakietów oprogramowania analizy matematycznej i interpretacji wyników*. Wątpliwość budzi także umieszczenie przedmiotu *Systemy operacyjne* już na pierwszym semestrze studiów; wydaje się, że treści kształcenia z tego zakresu (*Procesy i wątki. Współbieżność. Szeregowanie zadań. Zarządzanie pamięcią.*) są zbyt trudne dla studenta nieposiadającego jeszcze żadnego przygotowania, a osiągnięcie efektów kształcenia - umiejętności i kompetencji: *rozwiązywania klasycznych problemów synchronizacji, w tym problemu producent-konsument i czytelnicy - pisarze oraz problemu pięciu filozofów; dobierania algorytmu szeregowania zadań do specyfiki aplikacji* (wymienionych w standardzie) wydaje się na tym etapie studiów niezwykle trudne.

Wydział przedstawia ofertę kształcenia w języku angielskim (w ramach niektórych przedmiotów), jednak studenci tej oferty nie wybierają.

Wnioski: Plany i programy studiów spełniają wymagania zakładane standardem po usunięciu wymienionych usterek. Plany studiów i opracowane programy nauczania umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

1.4 Ocena systemu ECTS.

Funkcjonowanie systemu ECTS w Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie reguluje Zarządzenie nr R-12/2007 Rektora z dn. 3 kwietnia 2007 r. w sprawie zasad konstruowania planów i programów nauczania. Zarządzenie zawiera szczegółowe zasady dotyczące budowy programów studiów, kodowania kursów i praktyk, założeń dotyczących nauczycielskich praktyk zawodowych oraz postaci sylabusów. Dołączone są także wzory karty praktyki zawodowej, karty programu studiów oraz karty planu studiów.

Zagadnienia dotyczące punktacji ECTS są także unormowane w Regulaminie Studiów (tekst jednolity po zmianach wprowadzonych uchwałą Senatu Nr 2/27.04.2009).

W planach studiów na kierunku „informatyka” za języki obce przyznaje się 8 i więcej punktów (lektorat 120 godzin) wobec 5 punktów określonych standardem.

Wnioski: Zasady dotyczące systemu ECTS oraz plany i programy studiów na kierunku „informatyka” prowadzonym w ocenianej jednostce w części dotyczącej systemu ECTS są zgodne z obowiązującymi przepisami (poza w/w wyjątkiem).

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci mają zapewniony pełen dostęp do wszystkich informacji dotyczących toku swoich studiów w gablotach informacyjnych znajdujących się w budynku Wydziału oraz na jego stronie internetowej.

Na początku zajęć prowadzący zajęcia przedstawiają studentom wszystkie potrzebne informacje dotyczące m.in. godzin konsultacji, trybu zaliczenia przedmiotu, potrzebnej literatury itp. Godziny konsultacji są adekwatne do potrzeb studentów oraz są przestrzegane przez nauczycieli akademickich. Za dobrą praktykę należy uznać udostępnianie studentom materiałów przedstawianych w trakcie wykładów.

Studenci mają dostęp do sylabusów, z którymi mogą się zapoznać na stronie internetowej Wydziału. Są zadowoleni z układanego planu zajęć. Na I roku studiów mają możliwość uczestniczenia w zajęciach wyrównawczych z matematyki oraz informatyki, które oceniają bardzo dobrze. W planach studiów brak jest przedmiotów obieralnych. Studenci widzą potrzebę organizacji takich zajęć, które mogłyby kształtować ich kompetencje. Istnieje na wizytowanym kierunku możliwość proponowania własnych tematów prac dyplomowych przez studentów oraz wyboru promotora.

Na wyróżnienie zasługuje fakt, iż studenci posiadają szeroki dostęp do bezprzewodowego Internetu w budynku Wydziału oraz możliwość skorzystania z licznych, ogólnodostępnych komputerów znajdujących się na korytarzach. Według studentów biblioteka nie posiada wszystkich potrzebnych im książek. Głównie odczuwają brak niektórych tytułów związanych z ich kierunkiem studiów. Liczba egzemplarzy książek specjalistycznych jest często zbyt mała. Godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do ich potrzeb.

Studenci postulują wydłużenie czasu otwarcia dziekanatu, ponieważ obecnie jest on otwarty dla studentów tylko przez 2 godziny dziennie, co jest niewystarczające. Jakość

obsługi w dziekanacie oceniają dobrze. Dostępność władz dziekańskich, w szczególności prodziekana odpowiedzialnego za sprawy studenckie, określają jako wystarczającą.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Zasady oceniania studentów określa Regulamin Studiów (§ 18 - § 25) - są one jasne (i w dużej części standardowe). Zespół Oceniający nie ma w tym zakresie zastrzeżeń. Przedstawione w Regulaminie uregulowania dotyczą: formy sprawdzania poziomu osiągnięcia przez studenta założonych efektów kształcenia oraz zasady ustalania oceny z kursu, sposobu rozpatrywania odwołań i przeprowadzania zaliczeń komisyjnych, zasad dotyczących przenoszenia osiągnięć z innej szkoły, szczegółów w zakresie przeprowadzania egzaminów, obowiązujących w Uczelni ocen i ich odpowiedników w języku angielskim, trybu i zasad przeprowadzania egzaminów komisyjnych.

W wizytowanej jednostce egzaminy mają formę zależną od specyfiki przedmiotu - pisemną, ustną bądź praktyczną. Prace egzaminacyjne są przechowywane przez egzaminatorów przez pewien czas. Nie został wprowadzony żaden formalny system przechowywania tych prac; z tego powodu Zespół Oceniający nie dysponował archiwalnymi pracami egzaminacyjnymi studentów. Ponadto, weryfikacji etapowych osiągnięć studentów dokonuje się przez projekty zaliczeniowe, stanowiące potwierdzenie uzyskanych w trakcie semestru wiedzy i umiejętności – z reguły poddawane obronie pod koniec semestru, na podstawie wyników obrony projektu oraz po ewentualnym uwzględnieniu innych ocen uzyskanych w semestrze wystawiane jest zaliczenie.

Zespół Oceniający miał jednak możliwość zapoznania się podczas hospitacji z przykładem innej formy weryfikacji wiedzy - zapowiedzianym (z odpowiednim wyprzedzeniem) kolokwium (z przedmiotu *Podstawy informatyki*). Zagadnienia na kolokwium zostały starannie przygotowane, dla zapewnienia samodzielności prac zastosowane zostały dwa różne zestawy zadań, wcześniej przez prowadzącego wydrukowane i rozdane studentom. Zespół Oceniający nie ma podstaw sądzić, że ta pozytywna ocena sposobu weryfikacji etapowych osiągnięć studentów w innych przypadkach mogłaby być gorsza.

Zdaniem Zespołu Oceniającego system weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów obowiązujący w Uczelni należy ocenić w pełni pozytywnie.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Skalę odsiewu na kierunku „informatyka” w roku 2009/10 przedstawia poniższa tabela.

Poziomy i formy studiów	Liczba studentów	I rok	II rok	III rok	Razem
I stopnia stacjonarne	przyjętych	122	64	60	245
	skreślonych	71	16	-	87
I stopnia niestacjonarne	przyjętych	21	62	16	99
	skreślonych	14	14	-	28

Według dokonanej przez Władze Wydziału analizy, w danych tych zwraca uwagę przede wszystkim rekordowy - ponad 50% - odsiew na pierwszych latach studiów. Ma to dwie podstawowe przyczyny:

- pogarszający się poziom przygotowania z matematyki kandydatów na studia (a nawet brak oswojenia się z charakterystycznym dla niej sposobem rozumowania), powoduje znaczne trudności w zetknięciu z przedmiotami matematycznymi wykładanymi (i tak w skromnym zakresie) na I roku,
- nowe zjawisko – znaczna liczba studentów po zapisaniu się i odebraniu indeksu oraz legitymacji nie pojawia się w ogóle na zajęciach.

Przeciwdziałanie zjawisku opisanemu w drugim punkcie jest bardzo trudne. Władze Wydziału próbują natomiast przeciwdziałać pogarszającemu się poziomowi przygotowania z matematyki kandydatów na studia prowadząc zajęcia wyrównawcze z tego przedmiotu.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Ogólne zasady dyplomowania określa Regulamin Studiów (§ 32-40). Zgodnie z tymi zasadami ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie wszystkich obowiązkowych kursów i praktyk objętych programem danych studiów, uzyskanie uznanej przez dziekana liczby punktów ECTS w wymiarze nie mniejszym od liczby wynikającej z programu studiów, pomniejszonej o liczbę punktów przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu oraz uzyskanie dwóch pozytywnych ocen (opiekuna i recenzenta) z pracy dyplomowej lub decyzji o dopuszczeniu do egzaminu. W skład komisji przeprowadzającej egzamin dyplomowy wchodzi: przewodniczący – wyznaczony przez dziekana, opiekun (opiekunowie) pracy dyplomowej, oraz jej recenzent (recenzenci), przy czym przynajmniej jeden z członków komisji posiada stopień naukowy doktora habilitowanego bądź tytuł naukowy. Ostateczny wynik studiów określony jest wg szczegółowego algorytmu obliczenia wyniku studiów (§ 40).

Regulamin nic nie mówi o suplemencie.

Student kierunku „informatyka” przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Rada jednostki naukowo-dydaktycznej właściwej dla danego kierunku/specjalności studiów może powierzyć opiekę nad pracą dyplomową i prowadzenie seminariów dyplomowych nauczycielowi akademickiemu ze stopniem doktora. Problematyka pracy dyplomowej powinna być ustalona nie później niż na rok przed planowym końcem studiów oraz pozostawać w ścisłym związku z kierunkiem studiów i zainteresowaniami studenta. Student ma prawo do wyboru nauczyciela akademickiego, pod kierunkiem którego będzie wykonywał pracę dyplomową, oraz tematu pracy, jak również do zaproponowania jako tematyki pracy zagadnień opracowywanych przez siebie w ramach studenckiego ruchu naukowego. Tematykę prac dyplomowych na danych studiach zatwierdza organ kolegiálny jednostki właściwej merytorycznie, a w szczególnych przypadkach – Rada Wydziału.

Według informacji uzyskanych od Władz Wydziału, na kierunku „informatyka” w połowie czwartego semestru osoby uprawnione do prowadzenia prac dyplomowych przedstawiają propozycje tematów prac dyplomowych na następny rok akademicki. Przedstawione propozycje są opiniowane przez zespół składający się z kierownictwa Katedry i kierowników Pracowni Naukowych wchodzących w skład Katedry. Zaopiniowane tematy są zatwierdzane przez Dziekana. Zatwierdzone tematy udostępnione są na przełomie maja i czerwca studentom II roku na stronie Katedry oraz w sekretariacie Katedry. Studenci wybierają tematy z udostępnionych propozycji, ale mają również możliwość zaproponowania modyfikacji wybranego lub przedstawienia własnego tematu wybranemu promotorowi.

W Uczelni nie istnieją formalne procedury zapobiegające patologiom. Władze Wydziału poinformowały, że opiekunowie prac mają obowiązek dołożenia odpowiedniej staranności w tym zakresie. Zespół Oceniający, po zapoznaniu się z wybranymi pracami dyplomowymi stwierdza, że rzeczywiście opiekunowie prac wykazali w tym zakresie dużą staranność – w zasadzie nie udało się stwierdzić żadnych prób umieszczenia w pracach przez autorów fragmentów cudzego autorstwa.

Załącznikiem do każdej pracy jest oświadczanie autora pracy o samodzielności napisanej pracy.

Zespół Oceniający zapoznał się z 13 pracami dyplomowymi (licencjackimi). Prace te zostały wybrane z listy dostarczonej przez Władze Wydziału. Wszystkie prace są starannie zredagowane (niezależnie od ich zawartości merytorycznej), co dobrze świadczy o zaangażowaniu opiekunów w proces ich realizacji. Większość wybranych prac reprezentuje niezły poziom, ale część z nich jest bardzo słaba. Zespół Oceniający uważa, że oceny tych

słabszych prac w recenzjach zostały zawyżone. Szczególnie słabe są prace dotyczące dydaktyki informatyki. Szczegółowe uwagi zostały zawarte w Załączniku nr 3.

Według informacji uzyskanych od Władz Wydziału, na egzaminie licencjackim student powinien wykazać się znajomością i rozumieniem pojęć informatycznych z zakresu: systemów operacyjnych, algorytmiki, sieci komputerowych, baz danych, języków programowania, grafiki komputerowej. Student specjalności nauczycielskiej powinien ponadto wykazać się znajomością zagadnień z dydaktyki informatyki. Obowiązujący zakres materiału do egzaminu licencjackiego jest dostępny na stronie Wydziału. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania, każde oceniane oddzielnie. Ocena z egzaminu to średnia ocen z odpowiedzi. Ostateczny wynik studiów to odpowiednia średnia ważona. Zespół Oceniający zapoznał się z protokołami egzaminów dyplomowych i potwierdza prawdziwość podanych informacji.

Pracę licencjacką oceniają promotor i recenzent powołany przez Kierownictwo Katedry. Głównymi elementami składowymi oceny pracy są: treść merytoryczna, poprawność merytoryczna, wkład pracy samodzielnej, realizacja celów pracy, zgodność treści z tematem, wykorzystanie literatury, poprawność terminologiczna, językowa i redakcyjna. Promotor weryfikuje również pracę pod kątem samodzielności jej wykonania. Promotor pracy i recenzent przygotowują recenzje w postaci ustalonej odpowiednimi zarządzeniami Dziekana.

Zespół Oceniający zapoznał się z recenzjami wybranych prac dyplomowych i, poza uwagami wymienionymi powyżej w stosunku do „słabszych prac”, nie ma w tym zakresie zastrzeżeń.

Wnioski: Zasady dyplomowania obowiązujące na kierunku „informatyka”, zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działania pracowników Wydziału, mające na celu zapobieganie patologiom należy ocenić w pełni pozytywnie. Zadowolająco wypada także średnia ocena jakości wybranych prac dyplomowych oraz sposobu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Zespół Oceniający przeprowadził analizę zakładanych efektów kształcenia oraz ich zgodności z realizowanym programem. Poniżej przedstawiono w jaki sposób program studiów odnosi się do zakładanych efektów.

1. Znajomość podstawowych faktów, pojęć, zasad i teorii odnoszących się do informatyki - *Wstęp do programowania, Podstawy informatyki, Organizacja i architektura komputerów,*
2. Rozumienie zasad działania współczesnych systemów komputerowych, wiedza z zakresu systemów operacyjnych, sieci komputerowych, baz danych, inżynierii oprogramowania i grafiki komputerowej - *Organizacja i architektura komputerów, Systemy operacyjne, Oprogramowanie użytkowe, Administracja i integracja systemów operacyjnych, Sieci komputerowe, Bazy danych1-2, Grafika komputerowa, Inżynieria oprogramowania,*
3. Rozumienie znaczenia identyfikacji, analizy, oceny i dokonywania specyfikacji problemów informatycznych - *Inżynieria oprogramowania, Techniki programowania, Programowanie obiektowe,*
4. Umiejętność efektywnego zarządzania pracą sprzętu komputerowego, urządzeń sieciowych, systemów operacyjnych i oprogramowania - *Systemy operacyjne, Administracja i integracja systemów operacyjnych, Sieci komputerowe, Systemy wbudowane,*
5. Umiejętność programowania komputerów (programowanie strukturalne i obiektowe) oraz pracy w zespołach programistycznych - *Wstęp do programowania, Algorytmy i struktury danych, Techniki programowania, Programowanie obiektowe, Java – programowanie sieciowe, Inżynieria oprogramowania,*
6. Umiejętność administrowania średniej wielkości systemami informatycznymi - *Administracja i integracja systemów operacyjnych, Projektowanie aplikacji internetowych, Zabezpieczanie systemów komputerowych,*
7. Umiejętność stosowania zasad zaawansowanych technik projektowania interakcji człowiek-komputer - *Języki hipertekstowe i tworzenie stron WWW, Przetwarzanie dokumentów XML i zaawansowane techniki WWW, Grafika komputerowa,*
8. Umiejętność pracy grupowej (skutecznego działania jako członek zespołu) oraz umiejętności organizatorskich - *Problemy społeczne i zawodowe informatyki, Komunikacja i zarządzanie projektami, Praktyki zawodowe,*
9. Poszanowanie własności intelektualnej oraz prywatności, przestrzeganie etykiety, odczuwanie zobowiązania do zachowania poufności informacji w stosunku do pracodawców, klientów i innych użytkowników systemów informatycznych - *Problemy społeczne i zawodowe Informatyki, Pracownia dyplomowa 1-2, Praktyki zawodowe.*

Zdefiniowane przez Uczelnie efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zespół Oceniający zapoznał się z informacjami dotyczącymi organizacji kształcenia przedstawionymi w Raporcie Samooceny oraz sprawdził zgodność tych informacji ze stanem zastanym na miejscu.

W procesie kształcenia stosowane są klasyczne metody nauczania - połączenie wykładu i laboratoriów (konwersatoriów). Podczas przeprowadzanych wykładów wykładowcy mają do dyspozycji rzutniki multimedialne oraz laptopy. Część zajęć prowadzona jest z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Pracownicy przygotowują i udostępniają materiały dydaktyczne dla studentów, jak również inne opracowane przez siebie materiały (np. kody źródłowe programów) dostępne w wersji elektronicznej, przede wszystkim na platformie e-learningowej, stronach pracowników, oraz stronach internetowych przedmiotów.

Rozkład zajęć poszczególnych grup dla danych lat studiów jest dostępny na stronach internetowych na drzwiach sal dydaktycznych.

Zgodnie z Regulaminem studiów studenci mogą studiować indywidualnym programem studiów przeznaczonym dla wybitnie uzdolnionych studentów. Regulamin studiów przewiduje też studia na zasadzie indywidualnej organizacji studiów. Ten rodzaj studiowania podejmują studenci w związku ze szczególnymi życiowymi sytuacjami. Polega ona na umożliwieniu dostosowania terminów zaliczania ćwiczeń i zdawania egzaminów do uzasadnionych indywidualnych potrzeb studentów. Możliwość wyrażania zgody na stosowanie takiej organizacji podlega kompetencjom Dziekana do spraw studenckich.

Wydział uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych. W roku 2010 studia podjęło 5 osób z orzeczeniem niepełnosprawności. Pracownicy Katedry dopasowują formy pracy do potrzeb i możliwości niepełnosprawnych studentów. W planach nowego budynku, do którego Katedra przeniesie się w 2011 roku, są zaprojektowane stanowiska komputerowe dla osób słabo widzących i niewidomych.

Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest udzielanie porad w kwestiach związanych z niepełnosprawnością, udzielanie informacji o możliwościach otrzymywania pomocy materialnej, pomoc w rozwiązywaniu problemów z funkcjonowaniem na Uczelni, tworzenie indywidualnych warunków korzystania z biblioteki, udzielenie pomocy przez tłumaczy

języka migowego oraz inne sprawy na indywidualny wniosek studenta. Biuro podejmuje działania na rzecz pełnej integracji społecznej i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Poza uwagami wymienionymi w punkcie 1.3. Zespół Oceniający nie ma zastrzeżeń do jakości sylabusów. Generalnie, opracowane są one bardzo starannie. Sylabusy udostępniane są w Internecie.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

W skali Uczelni sposób realizacji i system kontroli praktyk określa § 23 Regulamin Studiów. Zasady i tryb organizacji, odbywania i zaliczania praktyk określa zarządzenie Rektora. Zaliczenia praktyki dokonuje nauczyciel akademicki właściwej merytorycznie jednostki naukowo-dydaktycznej lub dydaktycznej wyznaczony przez kierownika tej jednostki na opiekuna dydaktycznego praktyki.

Szczegóły są także uregulowane przez Zarządzenie nr R-12/2007 Rektora Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie z dn. 3 kwietnia 2007 r. w sprawie zasad konstruowania planów i programów nauczania, w którym zawarto wzór karty praktyki zawodowej oraz założenia dotyczące nauczycielskich praktyk zawodowych. Regulamin praktyk zawodowych (niepedagogicznych) znajduje się w Zarządzeniu Nr RD-SP-7/2009 Prorektora do spraw dydaktycznych.

Władze Wydziału deklarują, że: *„celem praktyki zawodowej jest poszerzenie wiedzy zdobytej w trakcie studiów. Praktyka służy w szczególności nabyciu umiejętności powiązania wiedzy teoretycznej z jej praktycznym wykorzystaniem a także ma na celu poznanie warunków panujących na rynku pracy. Praktyka może zostać również wykorzystana przez zakłady pracy w celu rekrutacji młodych pracowników z wykształceniem wyższym. Fakt ten zachęca zarówno pracodawców do nawiązywania współpracy z Katedrą jak i studentów do sumiennego wypełniania obowiązków praktykanta. Praktyki zawodowe odbywają studenci III roku kierunku „informatyka” specjalności nienauczyielskiej”.*

Na kierunku „informatyka” praktyki realizowane są w pierwszych 4 tygodniach szóstego semestru studiów w wymiarze 160 godzin. W terminie tym studenci nie uczęszczają na zajęcia dydaktyczne. Po odbytej praktyce student zobowiązany jest przedłożyć kierownikowi praktyki dokumentację przebiegu praktyki w wyznaczonym przez Kierownika Praktyki terminie. Merytoryczna kontrola praktyki polega na przedłożeniu przez studenta harmonogramu prac (zakresu obowiązków), które wykonywał. Zaświadczenie z Zakładu

Pracy o odbytej praktyce jest podstawą zaliczenia przez studenta praktyki studenckiej. Brak zaświadczenia jest równoznaczny z koniecznością ponownego odbycia praktyki.

Zespół Oceniający pozytywnie ocenia sposób realizacji i system kontroli praktyk.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Zespół Oceniający zapoznał się z tygodniowym harmonogramem zajęć w semestrze letnim roku akademickiego 2010/11 i do samego harmonogramu nie ma zastrzeżeń, także – co do przestrzegania tego harmonogramu. Nie ma też zastrzeżeń do obsady zajęć.

Zespół Oceniający **zwraca uwagę**, aby w harmonogramie uwzględnione zostały odpowiednio długie przerwy pomiędzy zajęciami. Zdarza się, że sześć - osiem godzin zajęć dydaktycznych zaplanowanych jest bez żadnej przerwy. Planując 135 min zajęć bez przerwy Władze kierunku zdają sobie sprawę, że w tym czasie około 15 minut zajęć przypadnie na przerwy. Istnienie praktyki robienia takich przerw w czasie przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne potwierdzają studenci (jest zresztą oczywiste, że choćby zmiana sali przez studentów zabierze pewien czas). W konsekwencji faktyczna liczba godzin przeprowadzonych zajęć może być o około 10% mniejsza od deklarowanej.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Członkowie Zespołu Oceniającego hospitowali większość zajęć dydaktycznych z informatyki, które odbywały się w czwartek i piątek 20 i 21 stycznia 2011. Wszystkie zajęcia odbywały się zgodnie z planem, nawet zajęcia prowadzone przez pracowników pełniących funkcje i zaangażowanych w pomoc członkom Zespołu Oceniającego w trakcie wizytacji, były prowadzone przez inną osobę. Szczegółowa ocena została zawarta w załączniku i w stosunku do zdecydowanej większości zajęć jest w pełni pozytywna.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski: Plany i programy studiów spełniają wymagania zakładane standardem (poza usterkami łatwymi do usunięcia). Plany studiów i opracowane programy nauczania umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Zasady dotyczące systemu ECTS oraz plany i programy studiów na kierunku „informatyka” prowadzonym w ocenianej jednostce w części dotyczącej systemu ECTS są zgodne z obowiązującymi przepisami (poza drobnym wyjątkiem). Zdefiniowane przez Uczelnię efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem. System weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów obowiązujący

w Uczelni należy ocenić pozytywnie. Ocena zasad dyplomowania obowiązujących na kierunku „informatyka”, zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań pracowników Wydziału, mających na celu zapobieganie patologiom wypada w pełni pozytywnie. Zadowolająco wypada także średnia ocena jakości wybranych prac dyplomowych oraz sposobu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Ocena stosowanych metod dydaktycznych, uwzględnienia potrzeb osób niepełnosprawnych, dostępności i jakości sylabusów (poza drobnymi wyjątkami), sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk, organizacji studiów (poza drobnymi wyjątkami), a w szczególności – ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych jest w pełni pozytywna. W tygodniowym harmonogramie zajęć uwzględnione powinny być odpowiednio długie przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

W Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN wewnętrzny system zapewnienia jakości reguluje Zarządzenie Rektora nr R – 25/2009 z dn. 30 listopada 2009r. w sprawie wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia. Wprowadza się w Zarządzeniu „Zbiór zasad wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia” oraz „Zasady i standaryzację kryteriów oceny pracowników”. Wskazuje się także „instrumenty i organy Uczelni odpowiedzialne za ich stosowanie”. Zarządzenie zobowiązuje:

- dyrektorów jednostek do wdrażania tego systemu i wykorzystywania uzyskanych wyników do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego,
- dziekanów – do nadzorowania tego procesu, w szczególności do analizy obsady kadrowej, monitorowania i weryfikacji realizacji standardów kształcenia, doskonalenia warunków i wspierania inicjatyw dotyczących, realizacji procesu dydaktycznego,
- rady wydziałów – do omówienia zagadnień dotyczących jakości kształcenia nie rzadziej niż raz w roku.

Wymieniony w Zarządzeniu R – 25/2009 Zbiór zasad [...] stanowi Załącznik nr 1 po nazwą Zbiór Zasad Systemu Oceny Jakości Kształcenia Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie, według którego „wewnętrzny system jakości kształcenia obejmuje następujące elementy służące budowaniu „kultury jakości”:

1. Analiza kadry naukowo-dydaktycznej.

2. *Okresowe przeglądy i ocena planów studiów i programów nauczania.*
3. *Ankietyzacja studentów.*
4. *Hospitacje zajęć.*”

Na ocenianym Wydziale nie jest powołana żadna specjalna komisja ds. jakości kształcenia. W tym zakresie stosuje się zapisy w/w Zarządzenia oraz Statutu (dotyczące trybu przeprowadzania oceny okresowej pracowników).

2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Okresowe przeglądy planów i programów nauczania stanowią jeden z pięciu filarów wymienionych w *Zbiorze Zasad Systemu Oceny Jakości Kształcenia* w/w Zarządzenia. Rady Instytutów/Katedr są zobowiązane, co najmniej raz w roku, poddać ocenie wszystkie plany studiów i programy kształcenia. Odpowiedzialność, za realizację tego wymogu ponoszą dziekani i dyrektorzy instytutów.

Na wizytowanym Wydziale plany studiów oceniane są przez wydziałową Komisję Dydaktyczną. W każdym roku akademickim dokonywany jest przegląd planów nauczania i programów kierunku „informatyka” przez zespół programowy Katedry. Udział studentów reguluje z art. 68 ust. 1 pkt. 2 w/w Zarządzenia. Głównym celem przeglądu jest dostosowywanie treści nauczania do wymogów standardów kształcenia oraz uzupełnianie programów związane z rozwojem nauki i postępem technologicznym. W zespole programowym znajduje się osoba z kierownictwa Katedry, kierownicy pracowni oraz zaproszeni specjaliści z dziedzin (przedmiotów), które podlegają transformacji. Skład zespołu programowego Katedry nie jest regulowany formalnie.

Programy nauczania opracowują powoływane przez kierownika Katedry „zespoły przedmiotowe”. Odpowiedzialnymi za poszczególne zespoły są prowadzący wykład z danego przedmiotu. Koordynują oni pracę zespołu, dbają o poziom zajęć oraz je hospitują. Władze Wydziału deklarują, że plany studiów i programy przed zatwierdzeniem przez Radę Wydziału zostały przedstawione do konsultacji przedstawicielom kilku firm informatycznych, a otrzymane recenzje są pozytywne. Bierze się także pod uwagę opinie zwrotne otrzymywane od pracodawców przyjmujących studentów na praktyki oraz opinie samych studentów (wyrażane w ankietach) po jej odbyciu dają pozytywną informację o racjonalności i adekwatności dobranych treści programowych.

Do uchwał Rad Wydziału dotyczących zmian w planach studiów dołączane są opinie samorządu studentów zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy.

3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

Zasady egzekwowania wiedzy i formy zaliczenia przedmiotu ustalane są w grupach osób prowadzących dane zajęcia, na podstawie danych zawartych w sylabusie. Jeżeli przedmiot kończy się egzaminem, wszyscy prowadzący zajęcia uczestniczą w opracowaniu zestawów zadań egzaminacyjnych, ale głos decydujący ma osoba prowadząca wykłady. Dopuszcza się możliwość indywidualnego trybu zaliczania przedmiotu przez studenta w uzasadnionych przypadkach.

Ogólne zasady uregulowane są w Regulaminie Studiów, §18 - § 22. W planach studiów zawarte są informacje o formach zaliczeń przedmiotów. Przedmioty, z których nie ma egzaminu w większości kończą się zaliczeniem z oceną. Jest ona uwzględniana przy obliczaniu średniej studenta za dany rok akademicki, dzięki czemu poziom opanowania wiedzy z zajęć z tą formą zaliczenia jest praktycznie identyczny z egzaminem.

Przy ocenianiu studentów stosowane są następujące formy weryfikacji wiedzy:

- egzaminy przewidziane planem studiów, weryfikujące uzyskaną wiedzę i umiejętności,
- projekty zaliczeniowe - prace indywidualne bądź zespołowe, stanowiące potwierdzenie uzyskanej wiedzy i umiejętności, podlegające zaliczeniu z oceną (wliczającą się w średnią studenta za dany rok akademicki),
- zapowiedziane z odpowiednim wyprzedzeniem kolokwia, 2 - 3 razy na semestr.

Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się standardowy zestaw ocen.

4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Analiza kadry naukowo-dydaktycznej stanowi pierwszy z pięciu filarów wymienionych w *Zbiorze Zasad Systemu Oceny Jakości Kształcenia* w/w Zarządzenia. Według tych Zasad, właściwy dobór kadry dydaktycznej opiera się na spełnieniu wymagań określonych w przepisach prawa, dotyczących minimum kadrowego. Co cztery lata (lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej) dokonywana jest ocena nauczycieli akademickich. Załącznik do Zarządzenia nr 25/2009 określa szczegółowe *Zasady i standaryzację kryteriów oceny pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*.

Ankietyzacja studentów stanowi kolejny z pięciu filarów w/w Zasad. Ankietyzacja studentów kierunku „informatyka” przeprowadzana jest od 2008/2009 pod koniec każdego semestru. Kwestionariusz tej ankiety zawiera poszerzony w stosunku do obowiązującego

na Uczelni zakres pytań. Nie ma w nim jednak pytania o ocenę pracy administracji. Wyniki ankiety są brane pod uwagę w ankiecie kwalifikacyjnej pracowników.

Hospitacjom podlegają zajęcia prowadzone przez wszystkich nauczycieli akademickich nie posiadających stopnia naukowego doktora habilitowanego, ani tytułu naukowego profesora. Przeprowadzane są nie rzadziej niż raz na trzy lata przez zastępcę kierownika jednostki ds. dydaktycznych oraz kierowników pracowni. Profesorowie i doktorzy habilitowani zobowiązani są przynajmniej raz na 3 lata zaprosić na prowadzone zajęcia innego specjalistę z danej dziedziny. Za organizowanie hospitacji zajęć odpowiada kierownictwo Katedry. W wyniku hospitacji sporządza się ogólną ocenę prowadzonych zajęć i zalecenia pohospitacyjne. Do 2009 roku w Katedrze obowiązywał autorski kwestionariusz hospitacji, od 2009 stosuje się wzór uczelniany.

5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

Każdy rocznik studentów ma przydzielonego tzw. opiekuna roku, powołanego przez Dziekana Wydziału. Do jego zadań należy pośredniczenie między studentami a kierownictwem Katedry, pomoc w sprawach organizacyjnych, informowanie ich o bieżących zarządzeniach w Uczelni, itp. Opiekun roku, w porozumieniu ze studentami, układa harmonogram zajęć oraz dokonuje podziału na grupy. Studenci mogą również liczyć na pomoc kierownictwa Katedry i dziekanów Wydziału w sprawach organizacyjnych, a w sprawach naukowych - wszystkich pracowników Katedry. Kontakt z pracownikami odbywa się nie również drogą mailową lub poprzez fora studenckie.

Studenci pierwszych lat studiów stacjonarnych uczestniczyli w 2009 roku w zajęciach wyrównawczych z fizyki (w ramach projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego), od 2010 – w zajęciach wyrównawczych z matematyki i informatyki w ramach tzw. kierunku zamawianego. Ponadto zróżnicowane formy wsparcia oferuje działające w UP Biuro Promocji i Karier. (<http://bks.up.krakow.pl/>), które organizuje bezpłatne warsztaty i kursy dla studentów oraz spotkania z doradcami zawodowymi i psychologami.

6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

Powołany w październiku 2010, zespół Koordynatorów ds. wdrażania Procesu Bolońskiego przeprowadza badania pilotażowe wśród studentów ostatnich lat studiów dot. poziomu zadowolenia studentów, efektów kształcenia (w szczególności dotyczących umiejętności społeczno-komunikacyjnych) oraz zadowolenia z pracy administracji UP.

Wyniki badań będą stanowić podstawę opracowania ogólnouczelnianego systemu badań w tym zakresie.

7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Wszelkie informacje związane z organizacją roku akademickiego i tokiem studiów, rozkłady zajęć, roczne harmonogramy zjazdów w przypadku studiów niestacjonarnych, warunki dyplomowania, zagadnienia do egzaminu dyplomowego, itp., dostępne są na stronie internetowej i w gablotach na terenie Katedry. Jednostka prowadzi aktywną akcję promocyjną dot. studiowania na kierunku „informatyka”. Obecnie opracowywana jest strategia promowania kierunku wśród absolwentek szkół ponadgimnazjalnych. Akcja: „Odrzuć stereotypy – zostań informatyczką” rozpocznie się na początku 2011 roku.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

W spotkaniu Zespołu Oceniającego ze studentami wizytowanego kierunku wzięło udział około 90 osób reprezentujących wszystkie roczniki studiów. Studenci potwierdzają funkcjonowanie na ich kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia.

1. Wszyscy biorą udział w co semestralnej ankietyzacji w zakresie jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych. Niektórzy z nich umieszczają w ankietach szersze komentarze.
2. Studenci potwierdzają, że na stronach internetowych Wydziału/Katedry umieszczane są różne informacje dla nich, w tym – sylabusy i plany studiów,
3. Studenci są zadowoleni z zaangażowania kadry w proces dydaktyczny. Korzystają z konsultacji (zgłosiło się około 25%) i potwierdzają możliwość korzystania z nich w ustalonych godzinach, a także poza nimi.
4. Doceniają możliwość uczestniczenia w zajęciach wyrównawczych; dla wielu z nich był to dodatkowy argument brany pod uwagę przy wyborze Uczelni.
5. Studenci ciepło wypowiadają się na temat dobrej i przyjaznej atmosfery na Wydziale.

Zespół Oceniający nie zauważył w zasadzie żadnych objawów niezadowolenia.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Na spotkanie Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi przybyło 30 osób.

Pracownicy pozytywnie oceniają funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Wszyscy zapoznają się z opracowanymi ankietami studenckimi oraz umieszczonymi w nich komentarzami słownymi (potwierdzają, że około 25% studentów umieszcza takie

komentarze) – uważają system ankietyzacji za bardzo im przydatny. Wiedzą, że wyniki ankietyzacji są brane pod uwagę przy ocenie okresowej.

Wszyscy pracownicy rozumieją konieczność dbałości o odpowiedni poziom jakości kształcenia i uważają, że aktywnie podejmują działania w tym zakresie. Zdają sobie sprawę, że młodzież na ich kierunku studiów jest „mniej uzdolniona niż na lepszych uczelniach” i dlatego podejmują szczególne starania w zakresie utrzymania odpowiedniego poziomu kształcenia.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Promocji i Karier (<http://bks.up.krakow.pl/>) oferuje zróżnicowane formy wsparcia studentów, organizuje bezpłatne warsztaty i kursy dla studentów oraz spotkania z doradcami zawodowymi i psychologami. Biuro oferuje również platformę dla kontaktów osób poszukujących pracy z potencjalnymi pracodawcami. Biuro bada losy absolwentów oraz poziom ich zadowolenia z ukończonych studiów. Od obecnego roku akademickiego Biuro zmodyfikowało ankietyzację – wprowadzając trójstopniowy poziom badania losów absolwentów.

Wnioski: W Uniwersytecie Pedagogicznym funkcjonuje formalnie wprowadzony wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Stopień zaawansowania w stosowaniu wewnętrznych systemów zapewniania jakości w wizytowanej jednostce Zespół Oceniający ocenia jako wysoki.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostek (Wydział/Katedra):

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	9/2	6/1 (2)	1/0(0)	2/1	0
Doktor habilitowany	27/2	23/1 (2)	3/0(0)	1/1	0
Doktor	90/15	89/15 (9)	1 /0(0)	0	0
Pozostali	13/9	11/8 (0)	2/1(0)	0	0
Razem	139/28	129/25 (13)	7/1 (0)	3/2	0

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2006	5 (1)	2 (1)	0 (0)
2007	5 (2)	0 (0)	1 (0)
2008	5 (0)	3 (1)	0 (0)
2009	4 (2)	3 (0)	1 (0)
2010	5 (1)	0 (0)	2 (0)
Razem	24 (6)	8 (2)	4 (0)

Dostrzegalny jest w miarę regularny rozwój naukowy kadry wizytowanego Wydziału. Należy jednak zwrócić uwagę, że większość (ok. 75%) uzyskanych stopni i tytułów naukowych jest udziałem osób niezwiązanych z ocenianym kierunkiem.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych (*oprócz teczki jednego nauczyciela akademickiego*).

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego (4 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora oraz 13 osób posiadających stopień naukowy doktora) spełniają warunki określone w § 8 ust. 1 - 3 oraz w § 10 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.).

Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie spełnienia warunków art. 9 pkt. 4 ustawy.

- merytorycznych,

Do minimum kadrowego ocenianego kierunku zaliczonych może być dwóch nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (lub tytułem naukowym profesora) mających dorobek naukowy w zakresie informatyki i dwóch mających dorobek naukowy w dziedzinie związanej z informatyką. Ponadto, do minimum kadrowego zaliczonych może być czworo nauczycieli ze stopniem naukowym doktora mających dorobek

naukowy w zakresie informatyki i pięcioro takich nauczycieli mających dorobek naukowy w dziedzinie związanej z informatyką. Oznacza to, że **do spełnienia wymogu dotyczącego minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia brakuje jednego nauczyciela ze stopniem naukowym doktora mającego dorobek naukowy w zakresie informatyki.**

- oraz sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Wymagania w zakresie minimum kadrowego nie są spełnione.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Do minimum kadrowego ocenianego kierunku zaliczonych może być 13 osób. Przy liczbie ok. 400 studentów ocenianego kierunku oznacza to, że na jednego nauczyciela przypada ok. 31 studentów, czyli mniej niż, maksymalna dopuszczana przez przepisy, liczba 60 (§ 11 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia).

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Ponieważ przewidziane na kierunku zajęcia mają najczęściej charakter dość elementarny, ich obsada nie wymaga kadry o znaczącym dorobku naukowym. Wizytowane przez Zespół Oceniający zajęcia były prowadzone najczęściej przez osoby o pewnym doświadczeniu zawodowym i były prowadzone kompetentnie. Analiza prac dyplomowych wskazuje jednak, że wśród osób prowadzących takie prace zdarzają się takie, w przypadku których słabość ich dorobku, lub niezgodność tego dorobku z kierunkiem studiów, skutkują bardzo niską jakością pracy.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Nauczyciele akademiccy biorący udział w spotkaniu pozytywnie wyrażali się o realizowanym na kierunku stypendialnym programie studiów zamawianych. Dzięki niemu podwyższył się poziom kandydatów na studia. Widać wyraźny motywujący wpływ tych stypendiów na studentów.

Dalsza dyskusja dotyczyła niezbyt dużego udziału przedmiotów matematycznych w programie studiów na kierunku matematyka. Pracownicy bronili realizowanego na kierunku programu. Niektórzy z nich wyrazili opinię, że lepiej jest uczyć studentów bardziej praktycznej wiedzy informatycznej niż matematyki. Pojawiła się też opinia, że Wydział kształci informatyków znajdujących zatrudnienie głównie w małych przedsiębiorstwach, a nie

renomowanych firmach informatycznych. Dla tego rodzaju pracodawców profil wykształcenia informatyka realizowany na Wydziale jest odpowiedni. Efektem mniejszego nacisku kładzionego na przedmioty matematyczne jest też mniejszy odsiew na I roku studiów.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.).

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Akta osobowe jednego nauczyciela akademickiego należy uzupełnić o zaświadczenie z MNiSW o równoważności dyplomu doktora z odpowiednim dyplomem wydawanym w RP.

Dokumentacja osobowa dwóch nauczycieli akademickich wymaga uzupełnienia o brakujące aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich. W aktach jednej osoby brakuje aktualnego zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie BHP, jednak szkolenie w tym zakresie zostało zaplanowane na luty br.

Wnioski: Wynikający z rozporządzenia warunek dotyczący minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia nie jest spełniony. Nie stanowiło to jednak przeszkody we właściwej obsadzie większości prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny otrzymał podczas ostatniej oceny w 2010 r. kategorię trzecią. Zgodnie z Raportem Samooceny Dziekan WMFT złożył odwołanie od tej decyzji. Odwołanie oczekuje na rozpatrzenie. Członkowie Zespołu Oceniającego nie mają kompetencji do merytorycznej oceny jakości działalności naukowej ocenianej jednostki w zakresie fizyki. Z rozmów z ekspertami prowadzącymi, w trakcie naszej wizytacji, jednoczesną akredytację kierunku „fizyka” możemy jednak wnosić, że jest to działalność bardzo rzetelna. Pracownicy Wydziału są autorami wielu artykułów w zakresie fizyki, publikowanych w czasopiśmie będących platformami światowej wymiany myśli, a także wykonawcami grantów badawczych (patrz Załącznik 6). Natomiast działalność

naukowa ocenianej jednostki w zakresie informatyki nie jest dostrzegalna. Uczelnia w Raporcie Samooceny wskazuje wprawdzie, że:

„Badania naukowe prowadzone przez pracowników KIlMK można podzielić na trzy grupy tematyczne: zastosowania informatyki, dydaktyka informatyki i technologie informacyjne w edukacji oraz metody obliczeniowe w fizyce i technice.

Główny nurt prac z zakresu zastosowań informatyki to zastosowanie metod rozpoznawania obrazów i sztucznej inteligencji. Badania prowadzone są pod opieką naukową prof. dr hab. Marka Ogieli we współpracy z Katedrą Automatyki AGH. Dotyczą one: automatycznej analizy i interpretacji obrazów medycznych do celów diagnostycznych, zastosowania gramatyk grafowych do analizy charakterystyk podpisów odręcznych, zastosowania programowania genetycznego w systemach samouczących, techniki „Image Understanding” w analizie obrazów z kamery CCD teleskopu astronomicznego. Ponadto badania obejmują: konstruowanie i testowanie narzędzi do opisu funkcjonalności serwisów internetowych, konstruowanie i testowanie oprogramowania do kalibracji i sterowania robotów przemysłowych (we współpracy z Politechniką Krakowską).

Badania w obszarze dydaktyki informatyki i technologii informacyjnej dotyczą: optymalizacji technik e-learningowych i wykorzystania nowych narzędzi Web 2.0 w personalizacji nauczania (we współpracy z SGH w Warszawie), analizy kompetencji informatycznych nauczycieli w powiązaniu z ich procedurami awansowymi, wykorzystania najnowszych technologii, w tym Open Video Learning i edukacji w „Second Life” w kształceniu, analizy wykorzystania zasobów Internetu przez uczniów do rozwoju pozaszkolnych zainteresowań naukowych, przygotowywania podręcznika i strony www do prezentacji użycia technologii GIS w nauczaniu geografii.

Prace z dziedziny metod obliczeniowych to przede wszystkim modelowanie struktury i procesów radiacyjnych w ciężkich układach atomowych z uwzględnieniem efektów relatywistycznych, poprawek QED oraz korelacji międzyelektronowych - w tym rozwój metod teoretycznych oraz konstrukcja własnego i modyfikacja dostępnego oprogramowania, badanie teoretyczne i numeryczne nieliniowych równań różniczkowych i modelowanie procesów w astrofizyce relatywistycznej i teorii pola (we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim oraz Politechnikami Częstochowską i Krakowską), opracowanie nowych metod generowania rozwiązań równania Schroedingera w mechanice kwantowej i ich testowanie, badanie numeryczne mechanicznych układów drgających.”

Okazuje się jednak, że w ostatnich 3 latach badania te zaowocowały raptem ośmioma publikacjami naukowymi w recenzowanych czasopismach o znaczeniu nielokalnym. Dodać

trzeba, że nic nie wskazuje na to, aby były to czasopisma prestiżowe. Jedynymi pracownikami Instytutu Fizyki prowadzącymi działalność naukową w zakresie informatyki są dwie osoby zatrudnione na ocenianym Wydziale jako swoim dodatkowym miejscem pracy, mające swoje środowiska naukowe w macierzystych uczelniach.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na Wydziale działa jedno koło naukowe związane z kierunkiem „informatyka”. Jest to Koło Naukowe Informatyków, które liczy ok. 13 członków. Współpracę z władzami Wydziału oraz z opiekunem członkowie koła określają jako bardzo dobrą. Koło ma do dyspozycji salę, w której mogą odbywać się jego spotkania. Finansowanie z budżetu Wydziału określają jako w pełni wystarczające. W swojej działalności skupiają się na: organizacji Nocy Informatyków, uczestnictwie w konferencjach naukowych oraz na pomocy naukowej innym studentom kierunku.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Katedra Informatyki i Metod Komputerowych uczestniczy (formalnie) w wymianie studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w ramach programu Erasmus. Jednak, zgodnie z Raportem Samooceny, jedynie jeden student ocenianego kierunku przebywał w ramach tego programu przez semestr w zagranicznej uczelni. Raport Samooceny wymienia kilka tematów badawczych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi, jednak żaden z nich nie dotyczy informatyki. Wydaje się, że jedynymi pracownikami Katedry Informatyki i Metod Komputerowych, którzy rzeczywiście mają międzynarodowe kontakty naukowe w obszarze informatyki, są dwaj nauczyciele zatrudnieni w ocenianej jednostce na drugim etacie.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski: Oceniana jednostka prowadzi badania naukowe z informatyki w bardzo niewielkim zakresie. Prowadząc kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia, nie jest zobowiązana do spełnienia warunku prowadzenia badań naukowych w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. Stopień internacjonalizacji studiów na kierunku informatyka jest niski.
--

Część VI. Baza dydaktyczna.

- 1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.**

Wydział dysponuje wystarczającą bazą dydaktyczną do prowadzenia kształcenia na kierunku „informatyka”, zarówno jeśli chodzi o sale wykładowe, jak i niezbędny sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie. Pewne utrudnienie stanowi fakt, że Katedra Informatyki i Metod Komputerowych nie dysponuje własnymi salami wykładowymi i audytoryjnymi. Zajęcia odbywają się w salach udostępnionych przez inne jednostki mieszczące się w tym samym budynku, co stanowi pewne utrudnienie w organizacji zajęć. Sytuacja ta jednak wkrótce ulegnie poprawie, ponieważ z początkiem następnego roku akademickiego przewidziane jest oddanie do użytku nowego skrzydła budynku Wydziału, gdzie KLiMK przeprowadzi się w całości i w szczególności uzyska do własnej dyspozycji kilka sal dydaktycznych.

Studenci mają dostęp do Internetu z komputerów znajdujących się w laboratoriach komputerowych. Dostęp do Internetu umożliwiają także komputery ustawione na korytarzach. W budynku Wydziału działa sieć WiFi.

Studenci kierunku „informatyka” korzystają z zasobów głównie biblioteki Wydziału MFT. Posiada ona ponad 17 tys. woluminów książek (znacząca ich część dotyczy informatyki). W księgozbiorze tym znajdują się najważniejsze podręczniki potrzebne w procesie dydaktycznym na wizytowanym kierunku. Gorzej jest z liczbą egzemplarzy poszczególnych tytułów.

Budynek Wydziału, w którym odbywają się zajęcia jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Posiada odpowiednio dostosowane windy, podjazdy i toalety. Na wyróżnienie zasługuje oznaczenie drzwi do sal alfabetem Braille’a.

- 2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia (z części studenckiej).**

Zaplecze dydaktyczne, w tym sale laboratoryjne i sale wykładowe, są według studentów dobrze przystosowane do prowadzenia w nich zajęć. Laboratoria posiadają odpowiedni sprzęt, a sale wykładowe posiadają wyposażenie audio-wideo. Studenci chwalą sobie dużą liczbę miejsc do siedzenia na korytarzach oraz liczbę dostępnych komputerów. Według studentów na korytarzach znajduje się wystarczająca liczba automatów z artykułami spożywczymi. W budynku Wydziału mają oni również dostęp do bufetu, gdzie mogą zjeść ciepły posiłek.

Zaplecze sportowe zostało przez studentów ocenione bardzo dobrze. Mają oni również zapewniony do niego dostęp, poza zajęciami wychowania fizycznego.

Na spotkaniu ze Zespołem Oceniającym obecni byli studenci mieszkający w akademikach. Stan techniczny akademików określili jako bardzo dobry. Pozytywnie ocenili również wysokość opłat za zamieszkanie w domu studenckim.

Wnioski: Uczelnia w pełni spełnia wymagania dotyczące bazy dydaktycznej niezbędnej do prowadzenia kształcenia na kierunku „informatyka”.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie i tryb jego uchwalania jest zgodny z przepisami Ustawy. Zarząd Samorządu Studentów posiada biuro wyposażone w odpowiedni sprzęt oraz ma zapewnione wystarczające środki finansowe. W związku ze strukturą ZSS na poziomie Wydziału nie funkcjonuje żaden organ samorządu studentów. Z tego powodu studenci zasiadający w Radzie Wydziału nie są jednocześnie członkami ZSS. Na posiedzeniach Rady Wydziału stwierdzono niską frekwencję przedstawicieli studentów. Może to wynikać z faktu, iż nie stanowią oni żadnej zorganizowanej grupy. Z relacji studenckiego członka Rady Wydziału obecnego na spotkaniu ze studentami wynika, iż studenci również wchodzi w skład komisji powstających przy Radzie. Jednak niepokojącym jest fakt, iż opinie w sprawie zmian w programie studiów akceptował Przewodniczący ZSS, który nie jest studentem Wydziału. Wydaje się zatem zasadne, aby samorząd studentów rozważył możliwość dostosowania własnej struktury organizacyjnej do zadań stawianych wobec niego przez ustawę.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Podziału Funduszu Pomocy Materialnej odbywa się z udziałem Samorządu Studentów i jest zgodny z art. 174 ust. 2 ustawy.

Na Wydziale stypendia przyznaje Dziekan, a organem drugiej instancji jest Rektor. Decyzje podejmowane przez obie instancje są zgodne z Kodeksem Postępowania Administracyjnego. Tryb dostarczania tych decyzji jest niezgodny z art. 39 k.p.a., ponieważ studentom, którzy nie odbiorą ich osobiście nie są one dostarczane pocztą za potwierdzeniem odbioru.

W opinii studentów system przyznawania świadczeń pomocy materialnej jest przejrzysty, sprawiedliwy, a kwoty przyznanych stypendiów wystarczające.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym.

W spotkaniu z zespołem wizytującym uczestniczyło ok. 90 osób. Zdecydowaną większość stanowili studenci pierwszego roku, lecz obecni byli również studenci wyższych lat. Studenci znają swój Regulamin Studiów oraz Regulamin Pomocy Materialnej. Nie mają do nich żadnych uwag oraz uważają, że są one przestrzegane przez Uczelnię.

Studenci uważają, że są dobrze poinformowani przez Uczelnię o możliwościach wyjazdu na wymiany zagraniczne, lecz nie wyrażają chęci brania w nich udziału.

Studenci niezbyt przychylnie ocenili fakt, że nie mają możliwości uczenia się języka obcego w zakresie specjalistycznym związanym z ich kierunkiem studiów.

Uczestnicy spotkania, wypowiadając się na temat Biura Karier stwierdzili, że większość z niego nie korzysta, ponieważ w ofercie praktyk, staży i pracy jest bardzo mała liczba ofert związanych z ich kierunkiem. Studenci I roku nie są zadowoleni z faktu, iż system przyznawania specjalnych stypendiów związanych z kierunkiem zamawianym obejmuje również studentów AGH, którzy zaczynają tutaj drugi kierunek. Jest to, zdaniem uczestników spotkania, niewłaściwe, ponieważ odbiera szansę otrzymywania tych stypendiów tegorocznym maturzystom.

Podsumowując, studenci zadowoleni są ze studiowania na wizytowanym kierunku. Szczególnie cenią sobie dobre, miłe podejście nauczycieli akademickich, które ich zdaniem wyróżnia UP na tle innych uczelni. Dodatkowym atutem, dla którego studenci wybrali ten kierunek jest organizowanie przez Wydział dodatkowych zajęć wyrównawczych z informatyki.

Pozostałe opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym znajdują się w Załączniku dodatkowym nr VIIa.

Wnioski: Uczelnia częściowo spełnia kryteria dotyczące działalności studenckiej oraz znacząco odnośnie spełniania kryteriów dotyczących opieki materialnej i socjalnej.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone centralnie dla całej Uczelni i zawierają wszystkie wpisy zgodnie z § 9 ust. 3 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły. Wskazane jest stosowanie nazwy zgodnej z § 10 ust. 1 pkt. 1 ww. rozporządzenia: „protokoły zaliczenia przedmiotu”, a także uzupełnienie w niektórych indeksach punktacji ECTS.

Analiza losowo wybranych teczek studentów: nowo przyjętych, przyjętych na studia w trybie przeniesienia (art. 171 ust. 3 ustawy), powtarzających rok, powtarzających przedmiot z wpisem warunkowym, przebywających na urlopie, skreślonych z listy studentów oraz reaktywowanych wykazała, iż prowadzone są one poprawnie i zawierają prawie wszystkie wymagane dokumenty (oprócz dokumentów postępowania kwalifikacyjnego stanowiących podstawę do podjęcia decyzji o przyjęciu na studia), zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studentów właściwie wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę. W przypadku studentów powtarzających przedmiot z wpisem warunkowym w ogóle nie wydaje się decyzji, co stanowi naruszenie przepisów art. 207 ust. 1 ustawy i art. 107 k.p.a.

W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Wskazane jest stosowanie nazwy zgodnej z § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia - „protokół egzaminu dyplomowego”. Analiza dyplomów i suplementów wykazała, że sporządza się je poprawnie.

Wnioski: Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w zasadzie w sposób prawidłowy. Wskazane jest uzupełnienie nielicznych niedociągnięć i pełne dostosowanie sposobu prowadzenia dokumentacji do obowiązujących przepisów prawa.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Cz. II	Efekty kształcenia			X		

Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem				X	
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia.

Dające się zauważyć w ostatnim roku duże zainteresowanie studiami na kierunku „informatyka” na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie jest szansą dla Uczelni na utrzymanie i rozwój tego kierunku. Zainteresowanie to jest jednak prawdopodobnie w dużym stopniu spowodowane stypendialnym programem studiów zamawianych realizowanym na kierunku, co nie jest stabilnym czynnikiem gwarantującym przyszłość kształcenia na kierunku.

Kluczowym czynnikiem, od której uzależniona jest perspektywa utrzymania i rozwoju tego kierunku na Uczelni jest polityka kadrowa. Niezbędne jest wzmocnienie kadrowe o specjalistów posiadających dorobek w zakresie informatyki. Zespół Oceniający zachęca też do podjęcia na Wydziale bardziej intensywnych badań naukowych w zakresie informatyki.

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty. Wynika z nich w szczególności, że podjęto energiczne działania w kierunku wzmocnienia kadrowego kierunku informatyka. Dzięki nim zapewnione zostało minimum kadrowe dla prowadzenia studiów I stopnia na tym kierunku. Uzasadnia to zmianę oceny dotyczącej kadry naukowo-dydaktycznej. Podjęto również wiarygodne działania mające na celu wyeliminowanie innych niedociągnięć.

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Kadra naukowo-dydaktyczna		X			

ZA ZESPÓŁ OCENIAJĄCY - prof. dr hab. inż. Zbigniew Lonc